

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

**Výsledky agrárního zahraničního obchodu ČR
v lednu až březnu 2007 a 2008**

Zpracovala: *Ing. Linda Šafaříková*

Ing. Karina Pohlová

Předání databáze z MZe ČR do VÚZE: 7. 5. 2008

Předání výsledků agrárního zahraničního obchodu na MZe ČR: 30. 5. 2008

Přehled použitých zkratk

EU 15	Belgie, Dánsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Lucembursko, Německo, Nizozemsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie
EU 10	Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovensko, Slovinsko
BG + RO	Bulharsko a Rumunsko
SNS	Společenství nezávislých států: Arménie, Ázerbajdžán, Bělorusko, Gruzie, Kazachstán, Kyrgyzstán, Moldávie, Rusko, Tádžikistán, Turkmenistán, Ukrajina, Uzbekistán
ESVO	Evropské sdružení volného obchodu: Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko
MERCOSUR	Dohoda o ekonomické spolupráci: Argentina, Brazílie, Uruguay, Paraguay
EURO-MED	Euro-Středomořské partnerství/Barcelonský proces: Alžírsko, Egypt, Izrael, Jordánsko, Libanon, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko, Turecko
ACP	77 zemí Afriky, Karibiku a Pacifiku: AO, AG, BS, BB, BZ, BJ, BW, BF, BI, CK, TD, CD, DO, DM, DJ, ER, ET, FJ, GA, GM, GH, GD, GY, GN, GW, HT, JM, ZA, CM, CV, KE, KI, KM, CG, LS, LR, MG, MW, ML, MH, MR, MU, FM, MZ, NA, NR, NE, NG, NU, PW, PG, CI, GQ, RW, WS, SN, SC, SL, SO, CF, SD, SR, KN, ST, VC, LC, SZ, SB, TZ, TG, TO, TT, TV, UG, VU, ZM, ZW

Metodická poznámka

Vzhledem k tomu, že již ČSÚ nepřebírá od GŘC fakturovanou hodnotu, není možné v rámci extrastatu nadále sledovat, stejně jako doposud, dovoz v ceně obchodní parity. Využita namísto ní byla statistická hodnota (franko cena české hranice), ve které je sledován vývoz.

Statistická hodnota dováženého zboží (zaokrouhlena v Kč směrem nahoru) - hodnota zboží v místě a čase, v němž zboží vstupuje na statistické území dovážejícího členského státu; stanoví se při prodeji nebo nákupu na základě fakturované ceny zboží, v ostatních případech na základě ceny, která by byla fakturována při prodeji nebo koupi. Statistická hodnota musí zahrnovat pouze vedlejší výdaje, týkající se dopravy, která se uskutečnila mimo statistické území dovážejícího členského státu. Statistická hodnota nezahrnuje daně splatné při dovozu, jako jsou celní poplatky, daň z přidané hodnoty, spotřební daň, dávky nebo jiné podobné daně.

1 Základní tendence v agrárním zahraničním obchodě ČR

Hodnota obratu AZO ČR v březnu 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 vzrostla o 253,5 mil. Kč (tj. o 1,4 %), přičemž export se zvýšil o 1 289,8 mil. Kč (tj. o 17,5 %). Naopak import se oproti březnu 2007 snížil o 1 036,3 mil. Kč, což představovalo téměř 10% pokles hodnoty. Tento vývoj měl pozitivní vliv na bilanční schodek AZO ČR, který se snížil o 2 326,1 mil. Kč na 1 141,2 mil. Kč. Zlepšila se rovněž hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem - z 68 % na 88,4 %.

V období leden-březen 2008 se obrat AZO ČR oproti prvnímu čtvrtletí roku 2007 zvýšil o téměř 10 %, což v hodnotovém vyjádření znamenalo nárůst o 4 719 mil. Kč. Stejně jako v měsíci březnu, tak i v celém čtvrtletí, došlo k meziročnímu nárůstu vývozu a naopak k poklesu dovozu. Hodnota exportu se zvýšila o 5,3 mld. Kč (tj. o více než jednu čtvrtinu) a hodnota importu zaznamenala pokles o 2,2 %, tj. o 632,9 mil. Kč. Pasivní bilance AZO ČR se v důsledku tohoto vývoje snížila o téměř 6 mld. Kč na 2 909,9 mil. Kč a hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem vzrostla ze 69,7 % na 89,9 %.

V prvním čtvrtletí roku 2008 dosáhl agrární vývoz z ČR do EU hodnoty 23 639,7 mil. Kč, což představovalo 91,5 % celkového českého agrárního vývozu. V rámci celkového agrárního vývozu ČR do EU směřovalo 49,7 % do EU 15 a 50,3 % do EU 12. Podíl EU 15 na celkovém českém agrárním vnitrounijním vývozu se meziročně zvýšil o 4,2 p. b., zatímco podíl zemí EU 12 adekvátně poklesl. Nejvýznamnějšími obchodními partnery ČR v rámci agrárního vývozu do EU byly ve sledovaném období Slovensko, Německo, Polsko, Itálie a Rakousko, přičemž jejich jednotlivé podíly na celkové hodnotě agrárního exportu do EU činily 28,9 %, 24,5 %, 12,4 %, 6,9 % a 5,7 %. Agrární vývoz do třetích zemí v lednu-březnu 2008 činil 2 201 mil. Kč a participoval na celkovém agrárním exportu z ČR 8,5 %. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 došlo ke snížení tohoto podílu o 1,5 p. b. Jedna čtvrtina veškerého exportu zemědělských a potravinářských výrobků z ČR do třetích zemí směřovala do Ruska, 8,1 % do Japonska, 7,1 % do Chorvatska, 6,8 % do USA a 5,1 % do Thajska.

Hodnota importu z EU do ČR dosáhla v období leden-březen hodnoty 26 458 mil. Kč a tvořila v celkovém agrárním dovozu ČR 92 %. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 tento podíl o 1,5 p. b. poklesl. Více než dvě třetiny celkového českého agrárního dovozu z EU představoval v prvním čtvrtletí roku 2008 import z EU 15. V meziročním porovnání došlo v případě této skupiny zemí k nepatrnému nárůstu jejich podílu. Téměř polovina veškerého importu zemědělských a potravinářských výrobků z EU do ČR byla realizována z Německa, dále pak z 23,5 % z Polska, 19,3 % ze Slovenska, 17,7 % z Nizozemska a 10,6 % ze Španělska. Hodnota agrárního dovozu ze třetích zemí v meziročním porovnání vzrostla

o 385,7 mil. Kč na 2 292,5 mil. Kč, přičemž tento import participoval na celkovém agrárním dovozu do ČR z 8 %. Na českém agrárním importu ze třetích zemí se největší měrou podílel dovoz z USA (12,8 %), dále z Číny (11,7 %), Chorvatska (8,3 %), Thajska (6,5 %) a Brazílie (6,5 %).

V prvním čtvrtletí roku 2008 se snížila pasivní bilance AZO ČR s EU o 6,2 mld. Kč a bilančního přebytku bylo dosaženo v obchodě s 11 členskými státy. Jednoznačně nejvyššího bilančního aktiva dosáhla ČR v AZO se Slovenskem - 3 869 mil. Kč a v meziročním porovnání došlo navíc k jeho zvýšení o 1 170,7 mil. Kč. Nejvýraznějšího přebytku bilance bylo dále dosaženo v AZO s Rumunskem (340 mil. Kč), Maďarskem (156,4 mil. Kč), Finskem (124,1 mil. Kč) a Slovinskem (108,7 mil. Kč). Naopak nejvyšší bilanční pasivum zaznamenala ČR v AZO s Nizozemskem (2 074,6 mil. Kč), Německem (1 707,3 mil. Kč), Španělskem (874,7 mil. Kč) a Belgií (773,5 mil. Kč). Bilance AZO ČR se třetími zeměmi zaznamenala v lednu-březnu 2008 v meziročním porovnání změnu aktiva ve výši 148,2 mil. Kč na pasivum 91,5 mil. Kč. K této změně výrazně přispělo prohloubení schodku bilance s Brazílií o 66,7 mil. Kč na 148,2 mil. Kč a s Čínou o 32,2 mil. Kč na 233,9 mil. Kč. Velmi pozitivně se naopak vyvíjela např. aktivní bilance AZO ČR s Ruskem, která se meziročně více než 4krát zvýšila.

2 Teritoriální skladba

2.1 AZO se státy EU 15

Hodnota obratu AZO ČR s EU 15 vzrostla v březnu 2008 oproti stejnému období roku 2007 o 148,2 mil. Kč (tj. o 1,5 %). Zatímco u vývozu došlo v tomto měsíci k téměř třetinovému nárůstu hodnoty (o 985,2 mil. Kč), dovoz se meziročně snížil o 837 mil. Kč (tj. o 11,7 %). Tento vývoj přispěl ke zlepšení schodku AZO ČR se státy EU 15 o 1 822,2 mil. Kč na 2 295,7 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem se zlepšil ze 42,3 % na 63,6 %.

V prvním čtvrtletí roku 2008 hodnota obratu AZO ČR se státy EU 15 zaznamenala meziroční nárůst o 2 807,2 mil. Kč (tj. o 10,2 %). Větší měrou se na tomto nárůstu podílel export, který vzrostl o 3 370,9 mil. Kč (tj. o více než 40 %). U dovozu došlo naopak k cca 3% poklesu hodnoty, což v hodnotovém vyjádření představovalo 563,7 mil. Kč. Uvedené změny pozitivně ovlivnily pasivní bilanci AZO ČR s těmito státy, která oproti prvnímu čtvrtletí 2007 poklesla o téměř 4 mld. Kč na 6,8 mld. Kč. Zlepšila se také hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem - ze 43,8 % na 63,3 %.

Obrat AZO ČR s EU 15 tvořil ve sledovaném období 55,5 % celkového obratu AZO ČR a meziročně se tento podíl mírně zvýšil o 0,3 p. b. Vývoz do EU 15 se na celkovém agrárním vývozu ČR podílel ze 45,5 % a meziročně vzrostl o 4,6 p. b. Příslušný podílový ukazatel u dovozu naopak meziročně mírně poklesl - ze 65,1 % na 64,6 %.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 15 v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
0401	Mléko, smetana, nezahuštěná, neslazená	10,7
1001	Pšenice a souřež	10,5
2402	Doutníky, cigarety z tabáku, náhražek	9,1
1205	Semena řepky	5,1
2203	Pivo	4,9
0102	Živý skot	3,3
2306	Pokrutiny po extrakci slunečnicového a řepkového oleje	3,3
1704	Cukrovinky bez kakaá (včetně bílé čokolády)	3,2
1806	Čokoláda, potravinové přípravky ostatní s kakaem	3,0
1905	Zboží pekařské	2,9

Dovoz:

KN	Název	%
0203	Vepřové maso	7,5
2304	Pokrutiny po extrakci sójového oleje	5,6
1806	Čokoláda, potravinové přípravky ostatní s kakaem	4,5
0805	Citrusy	4,3
2106	Přípravky potravinové jiné	4,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,4
1905	Zboží pekařské	3,1
2204	Víno	2,9
0406	Sýry a tvaroh	2,5
1901	Výtažek sladový, potravinové přípravky	2,2

2.2 AZO se státy EU 10

V březnu 2008 se obrat AZO ČR se státy EU 10 oproti stejnému období roku 2007 výrazně nezměnil a poklesl pouze o 9,2 mil. Kč, tj. o 0,1 %. K více než 10% poklesu hodnoty došlo u importu (o 307,7 mil. Kč) a export se naopak meziročně zvýšil o 298,4 mil. Kč (tj. o 8,7 %). Přebytek bilance AZO ČR s EU 10 ve stejné době více než zdvojnásobil svoji hodnotu a činil 1 036,2 mil. Kč. Výrazně se zlepšil i ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem - ze 114,3 % na 138,3 %.

V lednu až březnu 2008 došlo v rámci AZO ČR s EU 10 k nárůstu hodnoty obratu o 1 213,6 mil. Kč (tj. o 6,8 %). Podobně jako v březnu 2008, tak i v prvním čtvrtletí roku 2008, se vývoz zvýšil (o 1 683,1 mil. Kč, tj. o 17,6 %) a dovoz poklesl (o 469,4 mil. Kč, tj. o 5,8 %). Tento vývoj velmi pozitivně ovlivnil hodnotu aktivní bilance AZO ČR se státy EU 10, která se meziročně zvýšila 2,5krát na 3 592,3 mil. Kč. Výrazně se zvýšila také hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem a to ze 117,7 % na 146,8 %.

Obrat AZO ČR s EU 10 se na celkovém obratu AZO ČR podílel ze 34,7 % a meziročně mírně poklesl o 0,9 p. b. Snížil se také odpovídající podílový ukazatel u vývozu (ze 46,8 % na 43,6 %) i u dovozu (z 27,7 % na 26,7 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EU 10 v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
0203	Vepřové maso	7,5
2304	Pokrutiny po extrakci sójového oleje	5,6
1806	Čokoláda, potravinové přípravky ostatní s kakaem	4,5
0805	Citrusy	4,3
2106	Přípravky potravinové jiné	4,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	3,4
1905	Zboží pekařské	3,1
2204	Víno	2,9
0406	Sýry a tvaroh	2,5
1901	Výtažek sladový, potravinové přípravky	2,2

Dovoz:

KN	Název	%
0406	Sýry a tvaroh	8,3
1905	Zboží pekařské	7,8
0207	Maso a droby drůbeže	5,5
1806	Čokoláda, potravinové přípravky ostatní s kakaem	5,1
2106	Přípravky potravinové jiné	4,8
0401	Mléko, smetana, nezahuštěná, neslazená	3,7
2202	Voda, minerální vody, slazené, ne šťávy	3,6
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	2,8
1003	Ječmen	2,3

2.3 AZO s Bulharskem a Rumunskem

Hodnota obratu AZO ČR s Bulharskem a Rumunskem se v březnu 2008 v porovnání se stejným měsícem roku 2007 zvýšila o 76,7 mil. Kč, tj. o jednu třetinu. Současně se zvýšil vývoz i dovoz, přičemž výraznější růst v peněžním vyjádření se projevil u vývozu (o 40,9 mil. Kč, tj. o 24 %). Dovoz vzrostl o 35,8 mil. Kč (tj. o 60,4 %) a aktivní saldo AZO ČR s těmito státy se meziročně mírně zvýšilo (o 5,1 mil. Kč). Ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem se snížil ze 288,1 % na 222,6 %.

V období leden-březen 2008 se obrat AZO ČR s těmito státy v porovnání se stejným obdobím roku 2007 zvýšil o jednu čtvrtinu (o 166,3 mil. Kč). K výraznějšímu nárůstu došlo ve sledovaném období u exportu (o 151,9 mil. Kč, tj. o jednu třetinu), zatímco dovoz z těchto států vzrostl o 14,4 mil. Kč (tj. o 7,2 %). Vlivem těchto změn se přebytek bilance AZO ČR s Bulharskem a Rumunskem zvýšil o více než jednu polovinu na 401,3 mil. Kč a stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl z 232 % na 287,3 %.

Podíl obrátu AZO ČR s Bulharskem a Rumunskem na celkovém obrátu AZO ČR se v prvním čtvrtletí roku 2008 mírně zvýšil z 1,3 % na 1,5 %. Podíl dovozu z těchto států na celkovém agrárním dovozu do ČR vzrostl o 0,1 p. b. na 2,4 % a odpovídající podílový ukazatel u dovozu se nezměnil (0,7 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR Bulharskem a Rumunskem v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2106	Přípravky potravinové jiné	14,4
0402	Mléko, smetana, zahuštěná, slazená	9,1
0105	Drůbež	6,2
1005	Kukuřice	5,6
1107	Slad	5,1
2008	Ovoce, ořechy konzervované	3,5

Dovoz:

KN	Název	%
1905	Zboží pekařské	23,8
2202	Voda, minerální vody, slazené, ne šťávy	18,7
0203	Vepřové maso	12,3
1003	Ječmen	11,1
2204	Víno	6,7
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	4,4

2.4 SNS

V březnu 2008 se obrát AZO ČR se státy SNS zvýšil oproti stejnému měsíci roku 2007 o 25 mil. Kč (tj. o 8 %), přičemž došlo k nárůstu hodnoty vývozu o 20,1 mil. Kč (tj. o 7,4 %) a dovozu o 4,9 mil. Kč (tj. o 12,2 %). V důsledku dynamičtějšího růstu exportu se bilanční aktivum AZO ČR se SNS zvýšilo o 15,2 mil. Kč na 247,9 mil. Kč a naopak mírně poklesla velmi vysoká hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem - ze 679,5 % na 650,2 %.

V rámci AZO ČR se SNS vzrostla v prvním čtvrtletí roku 2008 hodnota obrátu o 138,2 mil. Kč (tj. o 18,8 %). Hlavní podíl na tomto nárůstu měl převážně export, který vzrostl o 140,9 mil. Kč (tj. o 21,5 %). Dovoz zaznamenal nepatrný pokles o 2,7 mil. Kč (tj. o 3,5 %). Aktivní obchodní bilance AZO ČR se SNS vzrostla o 143,6 mil. Kč na 723 mil. Kč a zvýšila se rovněž hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem (z 849 % na 1 068,7 %).

Obrat AZO ČR se SNS v prvním čtvrtletí roku 2008 činil 1,6 % celkového AZO ČR a meziročně vzrostl o 0,1 p. b. Podíl dovozu z těchto států na celkovém českém agrárním importu se oproti prvnímu čtvrtletí 2007 nezměnil a činil 0,3 %. V případě vývozu došlo k nepatrné změně tohoto podílového ukazatele a agrární export do států SNS tvořil 3,1 % celkového agrárního vývozu ČR.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se SNS v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR se SNS:

Vývoz:

KN	Název	%
2203	Pivo	17,0
1207	Semena a plody olejnaté, ostatní	15,6
1704	Cukrovinky bez kaka (včetně bílé čokolády)	10,7
0402	Mléko, smetana, zahuštěná, slazená	8,5
2106	Přípravky potravinové jiné	6,1
1107	Slad	6,0
2309	Přípravky používané k výživě zvířat	4,1

Dovoz:

KN	Název	%
0802	Ovoce skořápkové ostatní, čerstvé, sušené, loupané	22,9
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	19,4
2204	Víno	10,9
2102	Droždí, prášky do pečiva	9,6
2306	Pokrutiny po extrakci slunečnicového a řepkového oleje	4,4
1514	Olej řepkový, hořčičný	4,3
1207	Semena a plody olejnaté, ostatní	3,1

2.5 ESVO

Hodnota obratu AZO ČR se státy ESVO v březnu 2008 vzrostla v porovnání se stejným měsícem roku 2007 o 36,5 mil. Kč (tj. o 45,1 %), z toho nárůst exportu činil 31,4 mil. Kč (tj. vzrostl o více než polovinu) a nárůst importu 5,1 mil. Kč (tj. o 22 %). V důsledku výraznějšího růstu vývozu se aktivní obchodní bilance v březnu 2008 meziročně zlepšila o 26,3 mil. Kč na 60,8 mil. Kč a současně se zvýšila také hodnota stupně krytí dovozu vývozem ze 248,7 % na 314,6 %.

V prvním čtvrtletí roku 2008 se v rámci AZO ČR se státy ESVO zvýšil oproti prvnímu čtvrtletí 2007 obrat o 65,3 mil. Kč, tj. o více než jednu čtvrtinu. Na nárůstu hodnoty obratu se podílel převážně vývoz, který vzrostl o 68,1 mil. Kč (tj. o 41,9 %). Hodnota dovozu meziročně nepatrně poklesla - o 2,7 mil. Kč (tj. o 3,5 %). Tento vývoj přispěl ke zlepšení

přebytku obchodní bilance AZO ČR s těmito státy o 70,8 mil. Kč na 155,8 mil. Kč a dále k nárůstu již tak vysoké hodnoty stupně krytí dovozu vývozem - ze 210 % na 308,8 %.

Podíl obratu AZO ČR se státy ESVO na celkovém obratu AZO ČR činil 0,6 % a meziročně se zvýšil o 0,1 p. b. Stejný přírůstek zaznamenal i příslušný podílový ukazatel u vývozu, v jehož případě činil 0,9 %. Podíl dovozu z ESVO na celkovém agrárním dovozu ČR se meziročně nezměnil (0,3 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ESVO v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2202	Voda, minerální vody, slazené, ne šťávy	19,8
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	12,2
1905	Zboží pekařské	8,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy	6,1
0403	Kysané mléčné výrobky	5,6
2203	Pivo	5,4
1006	Rýže	5,3

Dovoz:

KN	Název	%
2106	Přípravky potravinové jiné	21,8
1905	Zboží pekařské	18,9
0901	Káva, slupky, náhražky	7,8
1806	Čokoláda, potravinové přípravky ostatní s kakaem	7,6
2103	Přípravky pro omáčky, směsi kořenité, hořčice	7,2
1302	Šťávy, výtažky rostlin, pektiny, slizy	7,1
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	5,6

2.6 MERCOSUR

Obrat AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR se v březnu 2008 meziročně zvýšil o 25,4 mil. Kč (tj. o 74 %), přičemž se na tomto zvýšení podílel téměř pouze import, který oproti březnu 2007 vzrostl o 25,2 mil. Kč (tj. také o 74 %). Hodnota vývozu do těchto států je dlouhodobě velmi nízká, v březnu 2008 činila 0,3 mil. Kč a meziročně se nepatrně zvýšila o 0,1 mil. Kč. Záporné saldo obchodní bilance AZO ČR s MERCOSUR se v důsledku těchto změn prohloubilo o 25,1 mil. Kč na 59,1 mil. Kč. Stupeň krytí dovozu vývozem s těmito státy byl také velmi nízký (0,5 %) a meziročně nedošlo k jeho změně.

V rámci AZO ČR s MERCOSUR došlo v lednu-březnu 2008 k meziročnímu nárůstu hodnoty obratu o 26,3 mil. Kč, z toho dovoz vzrostl o 25,2 mil. Kč (tj. o 74 %) a hodnota

vývozu, která je velmi nízká, se zvýšila téměř třikrát (o 1,1 mil. Kč). Výraznější růst importu měl za následek zhoršení schodku bilance AZO ČR s těmito státy o 24,2 mil. Kč na 57,7 mil. Kč. Ukazatel stupeň krytí dovozu vývozem vzrostl z 1,6 % na 2,7 %.

Podíl obratu AZO ČR se státy MERCOSUR na celkovém obratu AZO ČR je nepatrný, v prvním čtvrtletí 2008 činil 0,1 % a meziročně se nezměnil. Dovoz z těchto států představoval pouze 0,2 % celkového agrárního dovozu do ČR a hodnota exportu je ve vztahu k hodnotě celkového agrárního vývozu ČR dlouhodobě zanedbatelná.

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy seskupení MERCOSUR v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
2203	Pivo	50,1
1210	Šišťice chmelové	29,3
1904	Výrobky z obilí získané bobtnáním, pražením	18,3

Dovoz:

KN	Název	%
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	28,4
0901	Káva, slupky, náhražky	28,1
0207	Maso a droby drůbeže	19,8

2.7 EURO-MED

Obrat AZO ČR s EURO-MED se v březnu 2008 oproti stejnému měsíci roku 2007 snížil o 43,2 mil. Kč (tj. o 30,9 %), přičemž dovoz i vývoz zaznamenaly pokles hodnoty v přibližně stejné výši. Export se snížil o 21,3 mil. Kč (tj. o více než třetinu) a import o 22 mil. Kč (tj. o 28,2 %). V důsledku mírně výraznějšího poklesu dovozu se zlepšilo pasivum bilance AZO ČR s těmito státy o 0,7 mil. Kč na 15,1 mil. Kč. Nicméně hodnota ukazatele stupeň krytí dovozu vývozem se zhoršila a to ze 79,7 % na 73 %.

V prvním čtvrtletí roku 2008 zaznamenal obrat AZO ČR se středomořskými státy snížení hodnoty o 45,8 mil. Kč (tj. o 11,6 %), z toho pokles vývozu představoval 36,6 mil. Kč (tj. 21 %) a dovozu 9,3 mil. Kč (tj. 4,2 %). Tento vývoj negativně ovlivnil schodek obchodní bilance s těmito státy, který se o více než polovinu prohloubil na 74,5 mil. Kč. Pokles zaznamenal také stupeň krytí dovozu vývozem - ze 78,6 % na 64,8 %.

Podíl obratu AZO ČR se středomořskými státy na celkovém AZO ČR činil 0,6 % a meziročně se snížil o 0,2 p b. K poklesu příslušného podílu došlo rovněž u vývozu (z 0,8 % na 0,5 %) i u dovozu (z 0,8 % na 0,7 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy EURO- MED v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
0402	Mléko, smetana, zahuštěná, slazená	31,1
2101	Výtažky, koncentráty kávy, čaje, maté	21,5
2403	Výrobky a náhražky tabákové, ostatní výtažky, trestí	8,2
0406	Sýry a tvaroh	6,3
2007	Zavařeniny, želé, kaše ovocné, pasty slazené	5,9

Dovoz:

KN	Název	%
0805	Citrusy	29,8
2106	Přípravky potravinové jiné	7,0
0709	Zelenina ostatní, čerstvá, chlazená	6,9
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	5,7
1905	Zboží pekařské	5,2

2.8 ACP

Obrat AZO ČR s ACP se březnu 2008 meziročně zvýšil o 5,1 mil. Kč (tj. cca o jednu pětinu), z toho vývoz vzrostl o 0,3 mil. Kč (tj. o 4,9 %) a dovoz o 4,8 mil. Kč (tj. o jednu čtvrtinu). Vlivem výraznějšího růstu importu se v tomto měsíci prohloubilo bilanční pasivum AZO ČR s ACP o 4,6 mil. Kč na 18,7 mil. Kč a poklesl i stupeň krytí dovozu vývozem (z 26,7 % na 22,4 %).

V rámci AZO ČR se státy Afriky, Karibiku a Pacifiku došlo v prvním čtvrtletí roku 2008 k meziročnímu zvýšení obratu o 12,2 mil. Kč (tj. o 15,5 %), přičemž současně vzrostl vývoz (o 9,6 mil. Kč, tj. o 43,1 %) i dovoz (o 2,6 mil. Kč, tj. o 4,6 %). Dynamičtější růst exportu přispěl ke zlepšení záporného salda bilance AZO ČR s těmito státy o 7 mil. Kč na 27,1 mil. Kč a rovněž ke zvýšení hodnoty stupně krytí dovozu vývozem ze 39,6 % na 54,2 %.

Podíl obratu AZO ČR se státy ACP na celkovém agrárním obratu činil 0,2 % a meziročně se nezměnil. Rovněž nedošlo ke změně příslušného podílové ukazatele u vývozu (0,1 %) ani u dovozu (0,2 %).

Nejvýznamnější položky AZO ČR se státy ACP v lednu-březnu 2008 a jejich podíl na celkovém AZO ČR s těmito státy:

Vývoz:

KN	Název	%
1210	Šišťice chmelové	24,6
2203	Pivo	13,8
2202	Voda, minerální vody, slazené, ne šťávy	12,9
2402	Doutníky, cigarety z tabáku, náhražek	12,0

Dovoz:

KN	Název	%
2401	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	31,3
0901	Káva, slupky, náhražky	21,5
0713	Luštěniny	15,9
2204	Víno	12,1

3 Komoditní skladba

3.1 Komoditní skladba vývozu

V březnu 2008 se hodnota českého agrárního vývozu v meziročním porovnání zvýšila u 17 komoditních agregací. V peněžním vyjádření se v tomto měsíci nejvíce zvýšil export kapitoly *KN 10 Obiloviny* (o 310,1 mil. Kč, tj. o 73,9 %). Největší procentický nárůst vývozu zaznamenala komoditní agregace *KN 24 Tabák a tabákové výrobky* (o 118,4 %, tj. o 297,2 mil. Kč). Dále výrazně vzrostl export u kapitol *KN 23 Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo* (o 158,3 mil. Kč, tj. o více než jednu polovinu) a *KN 12 Olejnatá semena a plody* (o 154,5 mil. Kč, tj. o 34,1 %). K největšímu a téměř shodnému poklesu hodnoty vývozu došlo u dvou komoditních agregací - *KN 17 Cukr a cukrovinky* (o 58,6 mil. Kč, tj. o 13,6 %) a *KN 07 Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy* (o 58,5 mil. Kč, tj. o 22,6 %). Dále výrazný pokles exportu vykázala kapitola *KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet* (o 48,4 mil. Kč, tj. o 5,7 %) a *KN 20 Přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů* (o 40,6 mil. Kč, tj. o 17,8 %).

V prvním čtvrtletí roku 2008 se oproti stejnému období roku 2007 zvýšila hodnota agrárního vývozu u 18 kapitol KN. Největší nárůst v tomto období vykázala kapitola *KN 10 Obiloviny*, jejíž hodnota vývozu se meziročně zvýšila o více jak dvě třetiny (tj. o 964,8 mil. Kč). Dále pak dovoz výrazně vzrostl u kapitol *KN 12 Olejnatá semena a plody* (o 686,3 mil. Kč, tj. téměř o jednu polovinu), *KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med* (o 641,7 mil. Kč, tj. o 19 %) a *KN 24 Tabák a tabákové výrobky* (o 581,9 mil. Kč, tj. o 86,3 %). Naproti tomu k největšímu meziročnímu poklesu hodnoty agrárního exportu došlo u následujících komoditních agregací: *KN 07 Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy* (o 65,1 mil. Kč, tj. o 10,6 %), *KN 20 Přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů* (o 43,5 mil. Kč, tj. o 7,5 %), *KN 09 Káva, čaj, maté, koření* (o 24,3 mil. Kč, tj. o 7,6 %) a *KN 06 Živé rostliny a květinářské výrobky* (o 19,3 mil. Kč, tj. o 30,4 %).

3.2 Komoditní skladba dovozu

Hodnota agrárního dovozu do ČR vzrostla v březnu 2008 oproti stejnému měsíci roku 2007 u 9 komoditních agregací. V tomto období se import meziročně nejvíce zvýšil u kapitol *KN 23 Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo* (o 68,4 mil. Kč, tj. o 11,2 %), *KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet* (o 34,9 mil. Kč, tj. o 4,9 %), *KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje* (o 32 mil. Kč, tj. o 8,5 %) a *KN 19 Přípravky z obilí* (o 31,6 mil. Kč, tj. o 4,8 %). Největší meziroční pokles dovozu vykázala kapitola *KN 07 Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy* (o 205 mil. Kč, tj. o jednu pětinu), dále pak kapitola *KN 10 Obiloviny* (o 181,8 mil. Kč, tj. o více než jednu třetinu), *KN 21 Různé potravinové přípravky*

(o 176,3 mil. Kč, tj. o jednu pětinu) a *KN 20 Přípravky ze zeleniny, ovoce a ořechů* (o 123,4 mil. Kč, tj. o 21,7 %).

V období leden-březen 2008 se oproti stejnému období roku 2007 zvýšila hodnota agrárního dovozu u 13 kapitol KN. Největší nárůst importu vykázala kapitola *KN 23 Zbytky a odpady v potravinářském průmyslu, krmivo* (o 387,2 mil. Kč, tj. o 22,2 %). Další výrazný růst dovozu zaznamenaly kapitoly *KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce, med* (o 255 mil. Kč, tj. o 11,5 %), *KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet* (o 243,5 mil. Kč, tj. o 13,4 %) a *KN 15 Živočišné a rostlinné tuky a oleje* (o 221,2 mil. Kč, tj. o 23,8 %). K největšímu meziročnímu poklesu hodnoty vývozu došlo u kapitol *KN 24 Tabák a tabákové výrobky* (o 866,4 mil. Kč, tj. o více než dvě třetiny), *KN 10 Obiloviny* (o 361,7 mil. Kč, tj. o 31,4 %), *KN 07 Zelenina, požitelné rostliny, kořeny a hlízy* (o 284 mil. Kč, tj. o 10,9 %) a *KN 17 Cukr a cukrovinky* (o 226,8 mil. Kč, tj. o 22,9 %).

3.3 Komoditní skladba bilance

Schodek bilance AZO ČR se v březnu 2008 v porovnání s březnem 2007 snížil o 2 326,2 mil. Kč na 1 141,2 mil. Kč. Přebytek obchodní bilance vykázalo 10 komoditních agregací. Největší hodnotu aktivní bilance ve výši 491,7 mil. Kč v tomto měsíci zaznamenala kapitola *KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med* a naopak největšího schodku bilance ve výši 708,4 mil. Kč bylo dosaženo u kapitoly *KN 08 Ovoce a ořechy*. Na snížení pasivního salda AZO ČR v tomto měsíci se výrazně podílely tyto kapitoly KN: *KN 10 Obiloviny* (změna pasiva 87,1 mil. Kč na aktivum 404,7 mil. Kč), *KN 24 Tabák a tabákové výrobky* (nárůst aktiva o 307,4 mil. Kč na 387,6 mil. Kč), *KN 21 Různé potravinové přípravky* (změna schodku 245,1 mil. Kč na přebytek 29,5 mil. Kč) a *KN 12 Olejnatá semena a plody* (zvýšení aktiva z 62,9 mil. Kč na 298,1 mil. Kč). K záporné změně salda došlo pouze u 2 kapitol KN - *KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet* (pokles aktiva o 83,3 mil. Kč na 61,9 mil. Kč) a *KN 03 Ryby, koryšci, měkkýši a ostatní vodní bezobratlí* (snížení aktiva o 11,9 mil. Kč na 25,5 mil. Kč).

V prvním čtvrtletí roku 2008 poklesl meziročně schodek obchodní bilance AZO ČR o 5 984,9 mil. Kč na 2 909,9 mil. Kč. Aktivní bilanci vykázalo 12 kapitol KN. Stejně jako v měsíci březnu, tak i v tomto období, dosáhla největšího přebytku kapitola *KN 04 Mléko a mléčné výrobky, ptačí vejce a med* (1 597,2 mil. Kč) a největšího schodku kapitola *KN 08 Ovoce a ořechy* (2 078,5 mil. Kč). Jednoznačně největší změnu bilance zaznamenala kapitola *KN 24 Tabák a tabákové výrobky*, u které se pasivní saldo ve výši 604,8 mil. Kč změnilo na aktivum ve výši 843,5 mil. Kč. Další výrazné změny, které přispěly ke snížení pasivního salda v tomto období, zaznamenaly komoditní agregace *KN 10 Obiloviny* (zvýšení aktiva z 270,7 mil. Kč na 1 597,2 mil. Kč), *KN 21 Různé potravinové přípravky* (změna pasiva 638,6 mil. Kč na aktivum 45,4 mil. Kč) a *KN 12 Olejnatá semena a plody* (přebytek bilance se téměř zdvojnásobil na 1 236,6 mil. Kč). Záporné saldo se nejvýrazněji prohloubilo

u kapitoly *KN 09 Káva, čaj, maté, koření* a to o 62,1 mil. Kč na 476,6 mil. Kč. K meziročnímu propadu aktivní bilance došlo u kapitol *KN 22 Nápoje, lihové tekutiny a ocet* (o 56,7 mil. Kč na 254,4 mil. Kč) a *KN 03 Ryby, korýši, měkkýši a ostatní vodní bezobratlí* (o 42,4 mil. Kč na 11,4 mil. Kč).